

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

DAVID VÍTEK

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Subkultura punk v minulosti a dnes v České republice

David Vítek

Bakalářská práce

2013

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **David Vitek**
Osobní číslo: **H10174**
Studijní program: **B6703 Sociologie**
Studijní obor: **Sociální antropologie**
Název tématu: **Subkultura punk v minulosti a dnes v České republice**
Zadávací katedra: **Katedra sociálních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem této práce bude dozvědět se něco o vzniku punku, jeho historii a následně porovnat, co znamená punk v současnosti pro členy hudebních skupin tohoto stylu působící v České republice. Historické údaje budu čerpat hlavně od autorů zabývajících se tímto tématem. Další informace se budu snažit získat na základě svého terénního výzkumu mezi členy kapel.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

JANDOUREK, Jan. Sociologický slovník. Praha: Portál s.r.o., 2001, 285 s.

FUCHS, Filip. Kytary a řev aneb co bylo za zdí. Papagájův hlasatel, 2002, 318 s.

GLASPER, Ian. Burning Britain - Historie britského punku 1980-1984. Praha: Volvox Globator, 2010, 507 s.

MCNEIL, Legs. Zab mě, prosím. Praha: Volvox Globator, 1999, 403 s.

DYNNER, Susan. Punk's Not Dead [DVD]. Aberration films, 2007, 93 min.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Katedra sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2013**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.
 Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
532 10 Pardubice, Studentská 84

PhDr. Tomáš Boukal, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2012

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 1. července 2013

David Vítek

Poděkování :

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce panu doc. PhDr. Oldřichu Kašparovi, CSc. za vedení práce a cenné rady při jejím vypracování.

ANOTACE:

Tato práce se zabývá charakteristikou punkové subkultury v minulosti a dnes na území České republiky. Cílem je porovnat čím se vyznačoval punk a postoje jeho příznivců před rokem 1989 a jaká je situace v punkové subkultuře v současnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA:

subkultura, punk, scéna, hudební styl

TITLE:

Punk subculture in the past and today in Czech Republic

ANNOTATION:

This thesis deals with the characteristics of punk subculture in the past in Czech Republic. The aim of the thesis is to compare what was punk about and what was the attitude of punk fans before 1989 and what is the situation in punk subculture in the present day.

KEYWORDS:

subculture, punk, scene, music style

OBSAH

1	Úvod	9
2	Metodologie	11
2.1	Lokalita terénního výzkumu.....	11
2.2	Metody výzkumu.....	11
2.3	Výzkumné otázky.....	12
2.4	Etika výzkumu.....	12
3	Teoretické vymezení pojmů	13
3.1	Kultura.....	13
3.2	Subkultura.....	14
3.3	Scéna.....	15
3.4	Punk.....	15
3.5	Pogo.....	16
3.6	Punková móda.....	16
3.7	DIY.....	17
3.8	Anarchismus.....	18
3.9	Straight Edge.....	18
3.10	Hudební styly.....	19
3.10.1	Punk rock	19
3.10.2	Hardcore punk	20
3.10.3	Pop punk	20
4	Historie punku	22
4.1	Světová historie.....	22
4.1.1	Protopunkové období	22
4.1.2	Klasické punkové období	22

4.1.3	Postpunkové období	24
4.2	Česko-slovenská historie.....	24
5	Punk v minulosti	28
6	Současný punk	31
6.1	Oldschool punks.....	31
6.2	Punk rock a pop punk.....	33
6.3	Hardcore.....	35
6.4	Koncerty.....	36
6.5	Situace na internetu.....	38
6.5.1	Internetové diskuse	39
6.5.2	Internetové stránky	42
7	Závěr	44
8	Použitá literatura	46
9	Internetové zdroje	47
10	Přílohy.....	48
10.1	Seznam doporučených kapel podle stylů:.....	48
10.1.1	Punk rock	48
10.1.2	Pop punk	48
10.1.3	Hardcore	49
10.1.4	Post hardcore	49

1 Úvod

V předkládané bakalářské práci, jak je již z názvu zřejmé, se zabývám minulostí a současností punkové subkultury na území naší republiky. Předrevoluční komunistická nadvláda v naší zemi totiž punkové subkultuře moc nepřála a v jednom období bylo dokonce pořádání jakékoliv akce související s punkem zakázáno. Z toho důvodu je část o minulosti punku mnohem kratší, protože za deset let předrevolučního vývoje se nestihl rozvinout do nějaké komplexnější podoby a zůstal jen u svých kořenů. Hlavní část práce tedy leží v popisu současného stavu punku, protože v posledních dvou dekadách se u nás pomalu vyvíjel až do podoby, která je už na téměř stejné úrovni jako v západních zemích, ve kterých měl delší čas se plně rozvinout a hlavně k tomu většinou byly i svobodnější podmínky, než u nás. To znamená rozdělení na několik scén, z nichž každá má své specifické znaky, hudbu a příznivce, ale zároveň pořád vychází z jedné subkultury. Z těchto rozličných scén jsem se rozhodl popsat tři, které jsou nejrozšířenější a se kterými se můžeme setkat nejčastěji. Popíšu, jaké jsou pro jejich členy typické znaky, jak se oblékají, jak se chovají a jaké mají rádi hudební skupiny. Poté se pokusím trochu nastínit jaká je momentální situace na koncertech, jaké problémy s nimi spojené musí pořadatelé řešit a co je asi příčinou těchto problémů. Poslední část výzkumu věnuji situaci na internetu, jaké mají dnes kapely možnosti se na internetu propagovat a jaké jsou nejvhodnější a nejčastěji používané sociální sítě. S tím souvisí i internetové diskuse, kterými se také krátce zabývám a nakonec se zmíním o českých internetových stránkách, které se zabývají novinkami a informacemi o českých a světových kapelách vycházejících z punkové subkultury. Ještě předtím jsem ale sepsal krátkou historii vývoje nejen českého, ale i světového punku a samozřejmě základní pojmy, které souvisí s mým výzkumem. Takže se například dozvíme, co vlastně znamená

punk, subkultura, jaká je punková móda a jaké hudební styly mají svůj původ v punku a čím se vyznačují. V závěru této práce se pokusím shrnout o čem vlastně punk je, co považují v současnosti punkáči za důležité a vystihnout základní myšlenky nejen současné punkové subkultury.

Toto téma jsem si zvolil, protože se v punkové subkultuře pohybuji už bezmála deset let a minimálně polovinu tohoto času se aktivně podílím na rozvoji punkových scén v České republice, ať už jako člen kapely nebo spolupořadatel koncertů. Zároveň mi přijde, že veřejnost ještě stále vnímá punk jako styl, který je výhradně záležitostí teenagerů a jiných nedospělých lidí, kteří chtějí jenom pít alkohol a dělat „bordel“ na koncertech. Proto chci, aby moje bakalářská práce sloužila jako průvodce po dnešní punkové subkultuře a osvětlila základní charakteristiky těch nejdůležitějších stylů a scén, které jsou s ní spojené.

2 Metodologie

2.1 Lokalita terénního výzkumu

Výzkum probíhal převážně v hudebních klubech v oblasti východních Čech, především Hradce Králové a jeho okolí. Například v, dnes už v bývalé, La Putice v Hradci Králové, Kulturním Klubu Mekka v Novém Bydžově nebo Říhově Domě v Chlumci nad Cidlinou a dalších. Informátoři samotní ovšem pocházejí z různých koutů celé České republiky, protože šlo z větší části o členy hudebních skupin, které měly zrovna koncerty ve zmíněné oblasti.

2.2 Metody výzkumu

V rámci výzkumu jsem se rozhodl pro použití kvalitativních výzkumných metod. Jako primární metodu získávání informací jsem zvolil zúčastněné pozorování. Jak už jsem se zmínil, v punkové subkultuře se totiž pohybuji osobně už téměř deset let v různých rolích, což mi dává možnost poznat mnoho lidí, kteří se o punk zajímají a také samozřejmě možnost vyslechnout spoustu názorů na jeho problematiku. Tohoto faktu jsem využil při realizování polostrukturovaných a nestrukturovaných rozhovorů, které jsem si zaznamenával z větší části formou poznámek případně záznamu na diktafon. Nestrukturované rozhovory jsem vedl hlavně na koncertech se členy kapel a s náhodně vybranými členy publika. Polostrukturované rozhovory jsem použil přednostně při komunikaci se zástupci starší generace punku, kteří pamatují doby jeho vzniku u nás. Tyto rozhovory probíhaly na předem domluvených schůzkách a v některých případech přes internet. Část informací jsem také získal z různých internetových magazínů, které se zabývají punkovou tematikou a scénou nebo filmů založených na podobném tématu jako je moje práce. V teoretické části jsem použil informace získané převážně z odborné literatury.

2.3 Výzkumné otázky

- Jak vypadala tuzemská punková subkultura a její členové před rokem 1989?
- Jak vypadá tuzemská punková subkultura a její členové v současnosti?
- Jakými změnami tuzemská punková subkultura a její členové prošli za dobu její existence?

2.4 Etika výzkumu

Všichni informátoři byli obeznámeni s cílem mého výzkumu a souhlasili s použitím jejich výpovědí pro účely této práce. V celém výzkumu se neobjevuje téměř žádné citlivé téma, takže z pohledu etiky není tato práce nijak problematická.

3 Teoretické vymezení pojmů

3.1 Kultura

„Život jednotlivce je především nikdy nekončícím přizpůsobováním se vzorcům a standardům tradičně předávaných v jeho společenství. Od okamžiku, kdy se narodil, zvyky jeho komunity formují jeho prožívání a chování. Když začíná mluvit, je již produktem své kultury, a až dospěje a bude schopen zapojit se do jejích aktivit, její zvyky již budou jeho zvyky, její přesvědčení jeho přesvědčením, a co bude pro ni nemožné, bude nemožné i pro něho.“¹

Kulturu se pokoušela přesně definovat už velká spousta autorů. Tím pádem vzniklo také ohromné množství definic, spojených s tímto pojmem, a ani o jedné z nich se nedá říct, že by byla nesprávná, či chybná. Tento termín totiž získal za dobu svého užívání mnoho různých, často i nesouvisejících či protichůdných významů.

Kulturu můžeme vnímat jako lidský způsob organizace a uskutečňování činností, které se projevují v materiálních i nemateriálních výsledcích lidské činnosti. Je to produkt naší společnosti a společenského života a vzniká při procesu vzájemného působení lidí. Pojem kultura se také používá jako synonymum ke slovu civilizace, kdy oba tyto pojmy označují lidské zdokonalování a rozvoj společnosti.²

Kulturu můžeme také považovat prostě za lidský způsob života, který může být specifický pro určitou společnost či skupinu lidí. Tento způsob je dán vzorci chování a jednání, které můžeme zvnějšku pozorovat.

---

¹ BENEDICT, Ruth. *Kulturní vzorce*. Str. 18, Vyd. 1. Praha: Argo, 1999, 223 s. Capricorn, sv. 1. ISBN 80-720-3212-7.

² SOPÓCI, Ján a Bohumil BÚZIK. *Základy sociológie*. Str. 30, Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1995. ISBN 80-08-00042-2.

Tyto činnosti, které můžeme rozdělit na mentální a zjevné, lze potom považovat za kulturu.³

Obecně řečeno lze říci, že kulturu tvoří několik specifických segmentů:

- kulturní artefakty (materiální výtvořiny lidské činnosti)
- sociokulturní regulativy (sociální normy a pravidla lidského chování)
- ideje (nemateriální cíle, vize, hodnoty a představy)
- Sociální instituce (např. stát, náboženství, rodina, školství atd.)⁴

3.2 Subkultura

Subkultura je termín pro vzorce jednání, které jsou specifické a liší se od běžných vzorců většinové kultury. Snaží se postihnout jisté zvláštnosti a kulturní prvky, které jsou typické pro menší, vyhraněné skupiny, které mohou existovat v rámci nějakého většího společenství, a odlišují se tak od majoritní kultury.⁵ Míra této odlišnosti je individuální pro každou subkulturu. Může se tak odlišovat pouze minimálně, nebo může třeba být v opozici proti celé mainstreamové kultuře (tzv. kontrakultura). Pojem subkultura je používán například při zkoumání specifických sociálních nebo etnických vrstev, protestních hnutí či životního stylu mládeže.⁶

Jednu přesnou a univerzální definici subkultury, stejně jako v případě kultury, je ale velice těžké, ne-li nemožné, určit. Důvodem je rozličné množství subkultur, které jsou často velice specifické a odlišné. Přesto existují dva základní typy definování subkultury. Definice substanční se snaží vystihnout

---

³ LAWLESS, Robert. *Co je to kultura*. Str. 39, Olomouc: Votobia, 1996, 182 s. Malá díla, sv. 64. ISBN 80-719-8106-0.

⁴ SOPÓCI, Ján a Bohumil BÚZIK. *Základy sociologie*. Str. 31, Bratislava: Slovenské pedagogické nakladatel'stvo, 1995. ISBN 80-08-00042-2.

⁵ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 30, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

⁶ JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Str. 227, Praha: Grada, 2012, 258 s. ISBN 978-802-4736-792.

podstatu subkultury a definice funkcionální se se pokouší vystihnout funkce, které subkultura plní.⁷

Obecně lze subkultury dělit z hlediska věku, povolání, náboženství, zájmů, sociální pozice a podobně.

„Cloward a Ohlin (podle Kol., 1994) rozlišují subkultury na:

- *kriminální (racionální aktivita orientovaná zejména k ekonomickému zisku, odehrává se ve městech jako pouliční kriminalita);*
- *konfliktní (agresivní, násilná aktivita);*
- *únikové (retroaktivní, zejména narkomanie, alkoholismus).“⁸*

3.3 Scéna

Scéna je pojem, který bývá úzce spjatý s termínem subkultura a je zpravidla založena na jejích základech, ale nelze ji ztotožnit s žádnou konkrétní subkulturou. Podle Smolíka je scéna *„moderní městská forma společenského styku, ve které mají účastníci stejný zájem na trávení volného času nebo se zaměřují na stejný životní styl, ale nemusí se vzájemně znát.“⁹* Lidé mohou patřit, a většina dokonce patří, do několika scén zároveň. Hranice scén jsou totiž velice prostupné.

3.4 Punk

Slovo punk může mít opravdu spoustu významů. Ať už se jedná o slangové označení pro nepotřebný materiál nebo veteš, mladé surovce a kriminálníky, nebo označení příslušníka gangu

---

⁷ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 31, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

⁸ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 34, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

⁹ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 37, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

či dokonce nevytrénovaný, mladý cirkusový slon. Pro tuto práci je ovšem relevantní pouze jeden jeho význam. Tím je slovo punk, jako označení subkultury nebo člena této subkultury, která se vytvořila kolem hudebního stylu punk rock. Členové této subkultury se snaží provokovat a šokovat ať už pomocí svého oblečení a vzhledu nebo svým chováním. Punková subkultura vznikla, podobně jako subkultura skinheads, jako snaha městské dělnické třídy vyjádřit svoje pocity a problémy bez obalu v kontrastu s tehdejším mainstreamem.

3.5 Pogo

„K punku neodmyslitelně patřilo také pogo, specifický a vizuálně divoký tanec. Pogo lze definovat jako chaotický a neuspořádaný pohyb a poskakování, jež bylo odlišným chováním od návštěvníků glamrockových kapel, kteří často na koncertě pouze seděli nebo se jen pohupovali do rytmu. Základem poga je hromadné skákání do rytmu i mimo něj, při čemž dochází ke srážkám s ostatními. Ke každému punkovému koncertu také neodmyslitelně patří tzv. stagediving, tedy skákání z pódia do hlediště na připravené ruce ostatních (doslova pódiové potápění, a crowdsurfing, kdy se člověk v kotli nechá vynést nad hlavy posluchačů a chvíli „povozit na davu“.“¹⁰

3.6 Punková móda

Cílem punkového oblečení a doplňků bylo vždy odlišit se od ostatních, od středního proudu, být v první řadě originální a nikoho nekopírovat. A pokud možno tím zároveň i tyto lidi provokovat. K tomu se používaly různé doplňky oblečení, jako nášivky, pyramidové pásky nebo byly šaty na některých místech roztrhané, držené pohromadě pomocí spínacích špendlíků. Na hlavě nesmělo chybět načesané „čiro“, nejlépe obarvené nějakou

---

¹⁰ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 178, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

křiklavou barvou. Toto je, můžeme říci, klasický punkový úbor, který si dnes ještě stále asi většina lidí představí pod slovem „punkáč“. Styl oblékání se dnes ale liší podle různých odnoží punku a i přes všechna nepsaná pravidla mohou příznivci punku chodit oblečení tak, jak se jim zachce. Protože to je přece punk.

3.7 DIY

DIY neboli Do It Yourself (v překladu „udělej si sám“) je termín používaný ve spoustě odvětví. Filozofie DIY, jak už sám název napovídá, spočívá v tom, že se lidé pokouší udělat co nejvíce práce pomocí vlastních sil, s prostředky které mají zrovna po ruce a bez pomoci odborníka, za kterého by museli zaplatit. Pro punkovou subkulturu a hudbu je tento přístup typický a jde většinou o nahrávání a vydávání desek na vlastní náklady, bez pomoci dalšího vydavatele. Vzácností není ani spolupráce mezi interprety a jejich posluchači. DIY se ale dá aplikovat i na punkovou módu, kdy si lidé sami dotváří svoje oblečení a vzhled. Například pomocí nášivek, připínacích placek nebo vlastnoručně roztrhaných džínů.

„Body charakteristické pro D.I.Y. strategii shrnul v souvislosti s techno scénou Saunders (1996: 166):

- *Tohle bude ohromné - to si uvědom. Nech si narůst křídla, abys mohl létat.*
- *Naslouchej novým lidem.*
- *Sdílej odpovědnost s druhými.*
- *Sobectví znič v samotném zárodku - nedopust' žádné boje o moc.*
- *Komunikace brání nedorozumění - proto mluv s druhými.*
- *Pokud se tu necítíš dobře, předej svou práci jinému a jdi pryč!*

- *Nikdy se nesměj těm vypaseným sviním nahoře.*¹¹

3.8 Anarchismus

Anarchismus je ideologie, která směřuje k popření státní moci až dokonce zrušení jakékoliv moci. Odmítá vládu lidí nad lidmi a jakoukoliv formu hierarchie. „*Obecně označuje snahu o osvobození od každé vlády, násilí a autority, s cílem rovnosti, bratrství a co největší svobody všech lidí.*“¹²

Anarchismus můžeme rozdělit na dvě větve:

- Liberální (individualistický) anarchismus má dvě formy. Radikální, která usiluje o odstranění všech společenských a morálních vazeb, a umírněnou, která má za cíl vzájemnou pomoc a rovnováhu mezilidských vztahů.
- Kolektivní anarchismus tvrdí, že stát má být zničen a přeměněn na společnost bez vlády.

3.9 Straight Edge

Straight Edge je hnutí, nebo lépe řečeno životní styl, spojený spíše s hardcore odnoží punku. Název pochází ze stejnojmenné písně s názvem Straight Edge, kterou v roce 1980 vydala punková hudební skupina Minor Threat. Lidé vyznávající tento styl nepijí alkohol, nekouří cigarety a všeobecně se vyhýbají všem druhům návykových látek. Dalšími znaky může, ale nemusí, být vegetariánství nebo veganství. Jako univerzální poznávací znamení pro straight edge člověka je velké černé X na hřbetu obou rukou. Toto se používá téměř výlučně na koncertech a podobných akcích. Hnutí straight edge také přispělo k většímu rozšíření punkové hudby mezi mladistvé,

---

¹¹ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 100, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

¹² JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Str. 23, Praha: Grada, 2012, 258 s. ISBN 978-802-4736-792.

kteří ještě nebyli dost staří, aby mohli chodit na koncerty do některých klubů. Právě pomocí oněch X na rukách, podle kterých barmani poznali, komu můžou nalít alkohol a komu ještě ne, jim to bylo umožněno.

*"Kids live for music. So how ironic that music they live for they can't go see because they are not old enough to see it. We were really committed to the idea of getting these venues opened for kids. So we just wandered to clubs and said "Look, we're not gonna drink, we're gonna put these big black Xs on our hands and if we have Xs on our hands and you see us drinking, kick us out of the club. Forever. In return for that let us come to the gigs.""*¹³

3.10 Hudební styly

Punková subkultura dala za svou existenci vzniknout několika různým hudebním stylům. Podrobněji zde popíšu jenom ty, které dnes hraje drtivá většina kapel z punkové subkultury. Další příklady už uvedu jenom jmenovitě

3.10.1 Punk rock

Punk rock je původní, možná by se i dalo říci základní, hudební styl punkové subkultury. Vychází ze stylů, jako jsou rock'n'roll, garage rock nebo glam rock. Písně jsou většinou krátké, složené jen z několika akordů a hrané v rychlejším tempu. Texty punk rockových písní mají buďto politickou tematiku nebo se zabývají každodenními problémy normálního života.

---

¹³„Děcka žijí pro hudbu. Tak není to potom ironické, že nemůžou jít na koncert hudby, pro kterou žijí jenom proto, že nejsou dostatečně staří? Byli jsme opravdu oddaní myšlence otevřít tyto prostory právě pro tyhle děti. Tak jsme chodili po klubech a říkali: „Podívejte se, nebudeme pít, nakreslíme si na ruce dvě velké černé X a když budeme mít na ruce tyhle X a vy nás uvidíte pít, vykopněte nás z klubu. Navždycky. Na oplátku nás nechte chodit na koncerty.“ - Ian MacKaye. DYNNER, Susan. *Punk's Not Dead* [DVD]. USA: Aberration films, 2007, 93 min.

3.10.2 Hardcore punk

Hardcore punk, kterému se většinou říká prostě jenom hardcore nebo zkratkou HC, je hudební styl, který má kořeny v punk rocku a poprvé se začal objevovat na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let v USA. Původní premisa z hudebního hlediska je, že by měl být rychlejší, náročnější a drsnější než punk rock, ale postupem času se vyvinul do podoby, která už nutně nemusí mít s punk rockem mnoho společného a vlastně už se projevuje jako spíše vlastní styl, než odnož punk rocku. Vyznačuje se převážně podladěnými kytarami, řvanými vokály místo čistého zpěvu a celkově temnějším vyzněním, než punk rock. Z hardcore punku se také vyvinuly další dnes populární hudební styly, jako jsou metalcore či post-hardcore. První jmenovaný je, jak už jeho název napovídá, fúzí metalu a hardcoru, takže je tvrdší a rychlejší. Post-hardcore naopak klade velký důraz na melodie a objevuje se vedle řevu mnohem častěji i „čistý“ zpěv.

Zvláštním znakem koncertů HC kapel je tzv. moshing. Je to druh tance, který je podobný pogu, ale je mnohem energičtější a dochází v něm k více kontaktům. Jeho variacemi můžou být např. „circle pit“, kdy skupina lidí mezi ostatními diváky běhá do kruhu, nebo „wall of death“, kdy se publikum rozestoupí na dvě poloviny a na znamení kapely se rozběhnou proti sobě.

3.10.3 Pop punk

Pop punk je hudební styl vycházející z punk rocku, ale mnohem víc mainstreamově zaměřený. Kombinuje některé prvky alternativního rocku a popu, jako je například melodičnost a zpěvnost s jednoduchostí a rychlejšími tempy punk rocku. Tento styl zároveň využívá asi největší množství nástrojů ze všech stylů, které mají svůj původ v punk rocku. V některých případech už hudba skutečně balancuje na hranici popu

a je otázkou, zda je ještě vhodné při jejím popisu používat slovo punk.

Další, méně rozšířené, styly, které mají svoje kořeny v punk rocku, jsou například:

- Skate punk
- Grundge
- Crust punk
- Oi!

4 Historie punku

4.1 Světová historie

Podle Josefa Smolíka¹⁴ se ve vývoji punku dá hovořit o třech obdobích:

1. protopunkové období (polovina šedesátých let-1967/1977)
2. klasické punkové období (1977-1984/1985)
3. postpunkové období (1985-současnost)

4.1.1 Protopunkové období

Toto období je spojeno se skupinami jako The Stooges, Blondie či Ramones, které se místo nějaké komplikovanosti zaměřily na jednoduchost a údernost hudby, složenou jen z několika akordů. Tyto charakteristiky daly později vzniknout hudebnímu stylu punk rock. Přestože existovaly tyto kapely, neobjevovala se ještě žádná širší punková subkultura a termín punk tehdy označoval nevěřící a kacírskou mladou generaci. Větší rozmach se odehrál na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, kdy začaly být více populární skupiny jako MC5 či právě The Stooges vedení Iggy Popem. Tato vlna punkových kapel z USA byla většinou záležitostí intelektuálních třicátníků a nenesla žádné politické prvky (na rozdíl od dělnické třídy jako ve Velké Británii). Velkou zásluhu na zpopularizování punku měl newyorský klub CBGB, kde od roku 1974 vystupovali už punk rockoví interpreti, jako byla Patti Smith nebo Ramones.

4.1.2 Klasické punkové období

Tato etapa punku se odehrávala především v Anglii a vznikly během ní slavné skupiny jako The Damned, The Clash a Sex Pistols. Jedním z definujících momentů byl první koncert Ramones 4. července 1976 v Londýně, který vyvolal neuvěřitelné

---

¹⁴ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

nadšení a inspiroval spoustu z těchto nových punk rockových kapel.

„Tento koncert se stal inspirací pro celou nastupující generaci anglických punkrockových kapel – v publiku bychom tenkrát mohli najít třeba zakladatele britského punkového fanzinu Sniffin' Glue Marka Perryho, nebo členy Sex Pistols a budoucích The Clash. Sex Pistols údajně neměli peníze na vstupné, a tak šplhali do zákulisí, při čemž jim sami Ramones pomáhali.“¹⁵

V tuto dobu také vznikla už pozorovatelná punková subkultura. Členové této subkultury byli především mladí lidé z dělnické třídy, kteří byli znuďení a jednoduchá, někdy agresivní hudba, jakou punk rock bezesporu byl, pro ně znamenala nové východisko. Tito lidé odmítali jakékoliv společenské konvence a místo změny chtěli svět zničit. Proto byla tak populární kapela Sex Pistols, která tyto postoje zhmotňovala různými skandály a výstřelky. Jedním z takových bylo vystoupení zpěváka Sex Pistols, Johnnyho Rottena, v televizním interview s moderátorem Billem Grundym.

„Od Rottena si sliboval pouze nějaké to vzrušení ve svém nudném programu. Dočkal se svého – „You Dirty Fucker – Ty špinavý kurevníku“. Není divu, že poklidným čajovým životem načichlý řidič nákladáku, sedmačtyřicetiletý James Holmes, rozkopř obrazovku svého televizoru a novinářům dychtivě sdělil tolik pro ně potřebné a žádané – „Nejsem žádný násilník, ale nechci, aby mi do mého bytu při odpoledním čaji pronikal takový výkal!“¹⁶

---

¹⁵ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 173, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

¹⁶ SVÍTIVÝ, Eduard. *Punk not dead*. Str. 7, Praha: AG kult, 1991, 186 s. ISBN 80-900-0814-3.

Anglický punk se tehdy nesnažil hledat řešení problémů, spíše v textech kritizoval politickou situaci, nezaměstnanost a popisoval krizi a chaos, který se objevoval všude okolo. Rozvíjely se také komunikační kanály pro punkovou subkulturu ve formě různých časopisů a fanzinů. Bohužel se po několika letech z punku stává více módní zboží a byznys, než protest a v roce 1978, kdy se rozpadli Sex Pistols se už říká, že punk je mrtvý a vzniká také slavné heslo „No future!“.

4.1.3 Postpunkové období

V této fázi už začíná být punk nekonzistentní a roztráštěný. Na jedné straně je to komerční produkt a obchodní artikl, na straně druhé to je pořád subkultura, která dovoluje lidem vyjádřit svoje vlastní názory a frustrace pomocí hudby a snaží se od mainstreamu a komerce odlišit. Samozřejmě se objevují kapely, kterým se povedlo proslavit se po celém světě a vydělat spousty peněz aniž by se vyloženě zaprodaly, jako The Offspring nebo Green Day. Zároveň v tomto období vznikají z punku nové hudební styly jako hardcore nebo grunge a později i pop punk.

4.2 Česko-slovenská historie

Punk se v tehdejší Československu poprvé začal objevovat na konci sedmdesátých let, přibližně okolo roku 1978-1979. Nejčastějším způsobem získávání informací o punkové subkultuře a hudbě byl dovoz gramofonových desek ze zahraničí, především z Anglie. K těmto deskám mělo ale přístup jen velmi málo lidí. Tato skutečnost se změnila díky spolku s názvem Jazzová sekce, která pořádala poslechové večery, kde se pouštěly rockové desky a kde se lidé mohli dozvědět, co je ve světě rocku aktuálního. Příznivcem této hudby nebyla z počátku dospívající mládež, ale především fandové tehdejšího undergroundu a alternativní

hudby, kteří už byli většinou starší dvaceti let.¹⁷ V té době byly zakládány úplně první punkové kapely, jako například Energie G (1979), Zikkurat (1978) nebo Hlavy 2000 (1978).

První potyčka punku s tehdejším státním režimem se uskutečnila v březnu 1979 v obci Libouchec u Ústí nad Labem, kdy v noci po skončení koncertu kapely Extempore (ten byl nahráván a proběhl bez jakéhokoliv incidentu) dorazil na místo konání policejní pohotovostní oddíl. Ten vyhledal návštěvníky koncertu na nádraží, zastavil vlak, kterým jeli domů, a brutálně je zbil. Kapela byla opakovaně vyslýchána a jejím členům bylo vyhrožováno vazbou.¹⁸

„Z magnetofonového pásku je zřejmé, že M. Chadima jako vedoucí hudebního souboru Extempore používal při uvádění písně několikrát slova sračky, místo „píseň Zabijačka“ uváděl píseň „Žranice, samo jeho chování silně negativně působilo na přítomnou mládež, která se zde shromáždila z různých míst ČSR, takže se chovala hlučně, pískala, vykřikovala, svlékala se do polonaha, ohmatávala se na sále, sama se vyznačovala řevem, výchovně to na přítomnou mládež škodlivě působilo. Toto potvrzuje více svědků. Chadima vyváděl na jevišti jako klaun, poskakoval, ječel a situace se tak nebezpečně vyhrotila, že musela být zábava předčasně ukončena“ ¹⁹

Ovšem skutečný boj státní moci s punkem začal až po článku „Nová vlna se starým obsahem“ v propagandistickém týdeníku Tribuna, zveřejněném taktéž v březnu 1979. Jeho autor, podepsán pod pseudonymem Jan Krýzl v něm otevřeně kritizoval pořadatele a provozovatele kulturních institucí, které se staraly o zajištění veřejných vystoupení, a žádal, aby jim nebylo

---

¹⁷ FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí*. Str. 16, Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002, 317 s.

¹⁸ FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí*. Str. 18, Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002, 317 s.

¹⁹ FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí*. Str. 19, Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002, 317 s.

umožněno tuto činnost nadále provádět a tím umožňovat punkovým skupinám veřejně vystupovat. Zmíněný článek vedl k potlačování punkové subkultury v podobě zavedení tzv. profylakticko-rozkladných opatření. V podání StB to znamenalo zákazy vystoupení kapel, případně nátlak na jednotlivé hudebníky a pořadatele.²⁰

„Není náhodou, že tzv. punk rock i "nová" vlna rocku byly a jsou prostřednictvím západních rozhlasových stanic i jinými cestami (např. pašováním gramofonových desek či magnetofonových kazet) šířeny i do naší republiky.

Záměr, který diverzní centrály sledují, je dvojí: jednak působit prostřednictvím tohoto hudebního braku přímo na naši mládež, a za druhé pod hesly o "nové" světové hudební vlně vyprovokovat i u nás vznik skupin, které by produkovaly tuto, všem estetickým a morálním normám odporující hudbu. Cíl, který je sledován, je více než zřejmý - prostřednictvím ohlušujícího rámusu, jednotvárných melodií a primitivních, často vulgárních textů dávat i naší mládeži onu osvědčenou a vyzkoušenou hudební drogu, která by i u nás mladým lidem vštěpovala životní filosofii "No Future" a takové postoje, jednání a názory, které jsou socialismu cizí. Prostřednictvím této hudby má být i naše mládež vedena k lhostejnosti, pasivitě, k odporu proti společnosti."²¹

Tímto vlastně přišla punková scéna o možnost se legálně prezentovat na veřejnosti formou koncertů. To ovšem nezabránilo vzniku druhé vlny punku, která s sebou přinesla dnes už legendární kapely jako Visací Zámek (1983), Plexis (1984) nebo HNF (Hrdinové Nové Fronty, 1985). V té době si příznivci punku při organizování srazů pomáhali různými

---

²⁰ SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Str. 168, Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

²¹ Lidovky.cz, KRÝZL, Jan. *Nová vlna se starým obsahem*. [online]. 2008 [cit. 2013-05-22]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nova-vlna-se-starym-obsahem-dfo-/ln_redakce.asp?c=A080327_172401_ln_redakce_fho

způsoby, například pronájmem parníku a zorganizování koncertu přímo na něm. Ke konci osmdesátých let represe punku pomalu slábla a začaly se uskutečňovat koncerty punkových kapel a vznikat první články, ziny a časopisy, které se věnovaly punk rocku a po svržení komunistického režimu v roce 1989 už punkové subkultuře a kapelám nic nebránilo v legálním vydávání svých alb a pořádání koncertů.

5 Punk v minulosti

Na výzkum o minulosti punku na našem území tehdejšího Československa jsem se docela těšil. Byl jsem zvědavý, jestli byl punk v té době přesně takový, jaký jsem si ho představoval, nebo bylo všechno úplně jinak a ve skutečnosti se nedělo nic tak výjimečně zajímavého. Mnohem blíže k pravdě se nakonec bohužel blíží druhá varianta. Většina skutečností o tehdejší době je notoricky známá, ať jde o styl hudby, oblékání nebo sociální situaci. Z většiny zdrojů a výpovědí je navíc cítit relativně vysoká dávka nostalgie, která podle mě mohla trochu zkreslovat skutečný obraz, jaká skutečně byla punková subkultura v předrevoluční době. Navíc spousta názorů a pohledů na svět se přenesla až do dnešní doby, takže shrnutí tohoto období bude nakonec docela stručné.

Jak jsem se už zmínil v historii, punk začal do naší země pronikat na konci sedmdesátých let. Tehdy k nám začaly pronikat zahraniční hudební časopisy, ve kterých se lidé mohli dočíst o vzrůstající popularitě punku a punk rockové hudby a prohlédnout si fotografie tehdejších prvních punkáčů. Většinou tyto časopisy pocházely ze západních zemí nebo od našich německých sousedů a samozřejmě neoficiální cestou, buďto byly zasílané poštou nebo někteří lidé je dováželi osobně. Zajímavé je, že prvními fanoušky punku u nás nebyli mladí, ještě školou povinní lidé, ale už trochu „odrostlejší“ spoluobčané ve věku někde okolo pětadvaceti let. Přece jenom je pravda, že materiály o punkové subkultuře jako byly zmíněné časopisy nebo gramofonové desky s hudbou bylo docela těžké sehnat a tito lidé už měli ve svém věku více známých a kontaktů, než tehdejší teenageři. Obrovskou roli v rozšíření punkové hudby po Československu měl spolek s názvem Jazzová sekce, který pořádal, dá se říct, festival nazvaný Pražské jazzové dny. Jazzová sekce si začala všimnout vzrůstající popularity punku a dávala šanci veřejně si zahrát před více lidmi kapelám, které

tento styl začínaly hrát a tak se punk dostal do povědomí většího množství lidí. Asi je také důležité říct, že punk byl hlavně městskou záležitostí a na venkově se příliš neobjevoval. Tato skutečnost není charakteristická jen pro český punk, ale pro celosvětový punk všeobecně.

Vzhled tehdejších punkáčů a styl oblékání asi nejlépe vystihnul Petr Hrabalik v jednom ze svých článků z dokumentárního cyklu Bigbít pro Českou televizi, proto bych ho citoval: *„Základní věci bylo - mít ostříhané vlasy. Nosila se levná saka, na kterých byly připevněny placky s punkovými motivy nebo skupinami a co možná největší počet zavíracích špendlíků. Později se sichrhajčkami propichovaly i uši. Na oči se nasadily úzké černé brýle. Dále už klasika - tričko, džíny, tenisky, posléze se objevily košile s úzkými kravatami. Odrbané kožené bundy, pomalované punkovými nápisy, potrhaná (batikovaná) trička, řetězy a (místo tenisek) vysoké nadkotníkové boty se objevily o trochu později - na začátku 80. let. A první účesy typu "mohawk", u nás nazývané nepřesně "čerokez", "číro" nebo jednoduše "kohout" bylo možné spatřit až někdy v letech 1983-4 (technická poznámka - vlasy se tužily cukrovou vodou). Ještě později se objevily křiklavě obarvené vlasy, tetování a náušnicemi ozdobené další části těla (tzv. piercing).“²²*

Co bylo typické pro předrevoluční punkovou subkulturu u nás, byly hlavně potyčky s tehdejším státním režimem. Styl oblékání, texty písní a chování na koncertech se tehdejším představitelům státu vůbec nelíbily a policie dokonce několikrát zakročila na punkových akcích. V roce 1983, po vydání článku v týdeníku Tribuna s názvem „Nová vlna se starým obsahem“, už propukl boj proti punku v plné síle. Ale i přes velice ztížené koncertování a pořádání akcí si kapely našly

---

²² Bigbít: internetová encyklopedie rocku. HRABALIK, Petr. *Vizáž a základní znaky prvních čs. punkerů (první polovina 80. let)*. [online]. [cit. 2013-05-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/punk-hardcore/clanky/223-vizaz-a-zakladni-znaky-prvnich-cs-punkeru-prvni-polovina-80-let/>

svoje místo. Některé se pravidelně přejmenovávaly, aby alespoň na chvíli unikly pozornosti policie, sháněly nové pořadatele koncertů a všeobecně se snažily různými triky co nejvíce hrát, protože žádná kapela nechtěla spadnout zpět do undergroundu, kde by přišla o spoustu diváků a pozornosti. Tímto pronásledováním se kapely občas zamotávaly do politických problémů, což pro skupiny nebylo žádoucí. Možná to je trochu překvapivé, ale předrevoluční punk nebyl téměř vůbec politickou záležitostí. Spíše šlo jen o to se odlišit od ostatních průměrných lidí ve svém okolí, vykřičet se z frustrací každodenního života a svého okolí. K této frustraci samozřejmě tehdejší politická situace přispívala, ale nebyla hlavním terčem punkáčů. Po roce 1987 už byla společenská situace ale zase o něco klidnější a punk měl více místa ke svému rozvoji, takže se objevilo spoustu nových kapel, příznivců a vývoj postupně pokračoval až k dnešnímu stavu.

6 Současný punk

Punková subkultura je v současnosti rozdělena do několika scén, které od sebe lze více či méně jasně odlišit. Pokusil jsem se co nejsrozumitelněji popsat znaky a charakteristiky těch nejrozšířenějších a poskytnout náhled do situace okolo koncertů a problémů s nimi spojených, o kterých průměrný divák nemusí vědět nebo je nevnímá. Ke konci se zmíním, jaké jsou pro kapely dnes možnosti pracovat s internetem a jaká je celková situace scény na tuzemském internetu.

6.1 Oldschool punkáči

Jednou z takových scén jsou vyznavači toho „klasického“ punku ze staré školy, můžeme jim říkat oldschool punkáči, nebo třeba podle příznivců ostatních stylů, kteří těmto lidem říkají „tvrdý“ punkáči. Poznáte je relativně snadno, chodí v klasickém punkovém úboru: upnuté džíny nebo různě barevné kalhoty, obyčejně kostkované nebo proužkované, na několika místech roztrhané a sepnuté spínacími špendlíky a pásek s pyramidami. Tričko nebo tílko jejich oblíbené kapely a kožená bunda, posetá nášivkami a plackami. Na hlavě můžou mít z vlasů udělané číro různých barev.

Jak se mi podařilo zjistit, oldschool punks jsou v současnosti, mezi ostatními členy punkové subkultury asi nejméně oblíbenou komunitou. Existuje pro to celá řada důvodů. Ten možná nejdůležitější je jejich určitá míra nenávisti vůči některým ostatním stylům, které se z punku vyvinuly. Nejvíce jim v žaludku leží zejména pop punk, a to kvůli jeho mainstreamové rozšířenosti a radikálnímu odklonu od „klasické“ punkové hudby, jak ji známe z minulosti a jakou oldschool punkáči zbožňují. Určitá nespokojenost se současnou podobou punku a punkových skupin se u některých projevuje už i vůči punk rocku a hardcoru, přestože jsou to vlastně jejich

„domovské“ styly. Tato skutečnost se bohužel poté negativně projevuje na návštěvnosti koncertů, o kterých se zmíním později. Dalším důvodem proč nejsou oldschool punkáči moc oblíbení je v některých případech nezřízená konzumace alkoholu a chování, které potom může následovat. Občas se dokonce stává, že se někteří lidé stanou velice agresivními a snaží se vyvolat rvačku mezi ostatními návštěvníky akcí nebo jiných zařízení, ve kterém se zrovna nacházejí. S tím samozřejmě jde ruku v ruce i nepořádek, který se v takovém případě nadělá, rozlité pivo, převrácené stoly atd. Ale toto jsou skutečně jen extrémní výjimky. Většinou se jedná jen o pokřikování nadávek a urážek na vystupující kapely. Oba případy jsem bohužel zažil, ten druhý dokonce během vystoupení mé kapely, kdy na nás tyto lidi pokřikovali různými hesly. Rád bych ovšem podotknul, že i v této specifické komunitě punkáčů existují lidé, kteří jsou milí a přívětiví.

A co se oldschool punkáčům tedy líbí? Většinou se jedná o staré klasiky žánru, jako jsou Sex Pistols, Ramones a další. V České republice by se jednalo například o NVÚ, SPS nebo Plexis. Potom existují lokální kapely, které jsou většinou složeny z členů této komunity a pořádají si vlastní koncerty pro pár pozvaných lidí. Tyto kapely nemají žádnou větší touhu prorazit nebo být úspěšné, hlavní pro ně je se pobavit se svými kamarády a vyřádit se na pódiu i pod ním. Tyto skupiny mají většinou relativně vtipné, či sprosté názvy, jako například skupina Vychcaný knedlíky. S tím souvisí fakt, že většinou se už podle názvu nechá odhadnout, jaký styl skupina vyznává a jaké má asi ambice. Další dopad tohoto jednání je celkově mizivá podpora rozvoje punkové scény jako celku, což by mohlo být považováno za vůbec jedno z největších negativ.

Komunita oldschool punkáčů tvoří v současnosti asi nejmenší část punkové subkultury a zdá se, že jejich řady s postupem času stále více řídnu. A vzhledem k menšímu počtu informátorů z této skupiny se mi o ní podařilo zjistit asi nejméně informací.

6.2 Punk rock a pop punk

Další součástí punkové subkultury je komunita pohybující se okolo punk rocku a pop punku, která je dokonce ze všech zkoumaných odnoží asi ta nejpočetnější. Tyto dva hudební styly se sice ve své podstatě liší, ale lidé, kteří se jim věnují, si jsou navzájem velice podobní, mají podobné zájmy, velice často poslouchají i stejné kapely a tím pádem chodí i na stejné koncerty. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl, že k nim budu přistupovat jako k jednomu celku, protože v drtivé většině budou zjištěná data platná pro oba styly. Případy, kdy se od sebe odlišují, jmenovitě uvedu a vysvětlím. Zároveň se jedná o prostředí, ve kterém se já osobně pohybuji nejčastěji a nejdelší dobu. To jde ruku v ruce s největším počtem kamarádů a známých.

Členové této komunity už nemají tak výrazná poznávací znamení, jako například oldschool punks. Styl oblékání je naprosto volný, může se klidně řídit podle módních trendů různých značek a podobně. Opět ovšem platí, že se každý může oblékat, jak je mu pohodlné a jak uzná za vhodné. I přes tuto volnost rozhodování se dají vyzorovat různé trendy. Většinou tito lidé chodí oblečení v džínách nebo kalhotách, tričku a mikině. Asi nejčastějším doplňkem jsou kšiltovky, které jsou pro současný punk docela typické. Trička mohou nést loga oblíbených nebo spřízněných kapel nebo například být vyrobeny jednou ze současných „skejtových“ značek. Toto se dá aplikovat i na zbytek oblečení a bot. Na oblast módy a oblékání je větší důraz v případě pop punku, než punk rocku. Zpravidla se míra důrazu na celkový vzhled odvíjí od míry popularity kapely, to znamená, že čím známější kapela, tím větší důležitost je přikládána vizuální stránce jak prezentace kapely, tak jejích samotných členů. Už i do punkové subkultury, jako asi do všech ostatních oblastí lidského života, totiž dorazila skutečnost,

že pokud chce být člověk úspěšný, musí být nejen dobrý v tom, co dělá, ale musí u toho i dobře vypadat.

Příznivci pop punku a punk rocku působí z větší části jako velice příjemní lidé, kamarádští a ochotní pomoci ostatním, pokud je to potřeba. Je tu velká míra tolerance vůči lidem jiných vyznání či etnických příslušností. Spousta lidí se mezi sebou zná osobně díky chození na koncerty a ve velkém počtu případů tak vznikají nová přátelství, což pozitivně přispívá k vytváření kontaktů z celé České republiky a tím dochází k dalšímu rozvoji scény. Nebo alespoň by na první pohled mělo. V praxi to nakonec funguje tak, že se potkávají stále ti samí lidé na různých koncertech a nepřibývá mnoho nových fanoušků. Proč tomu tak je se pokusím nastínit v kapitole o koncertech.

Hudebních skupin, které se řadí k těmto dvěma stylům, je skutečně obrovské množství. Je to totiž hudba, která nemusí být zrovna složitá, takže nemá velké nároky na instrumentální schopnosti hudebníků a tak dnes v kapele působí snad každý druhý fanda punk rocku/pop punku. Zároveň možnosti nahrávání hudby jsou dnes už na takové úrovni, že dema kapel můžou vznikat doslova na koleně v jejich domovech. Tato přehršel hudebních skupin se bohužel negativně projevuje na celkové kvalitě žánru, protože ač se objevují velice kvalitní kapely, musí se zákonitě objevovat i ty méně kvalitní. A těch je bohužel drtivá většina. Ale je pravda, že každý musí nějak začínat a určitá šance, že se tito lidé vypracují v lepší hudebníky, tu stále je. Zároveň během existence některých kapel probíhají změny stylu, kdy se můžou dostat až mimo rámeček punk rocku/pop punku. Zajímavé je, že ve většině případů takovéto změny stylu kapely nepřicházejí o mnoho fanoušků. Samozřejmě pár jich ztratí, ale pokud není tato změna skutečně razantní, že by zahodili všechno, co pro ně bylo dosud typické, zůstávají příznivci těchto kapel většinou loajální.

Nejznámějšími světovými punk-rockovými kapelami jsou například dnes už legendární party jako Pennywise, Bad

Religion, The Offspring nebo Rise Against. V pop punku to jsou třeba All Time Low, New Found Glory, Blink-182 či Green Day. Posledně jmenovaní jsou učebnicovým příkladem té razantní změny stylu, při které může kapela ztratit velkou spoustu fanoušků a většina je toho názoru, že dnešní Green Day už ztratili jakékoliv pouto se světem punku. Alespoň z té hudební stránky. Ať už to je jakkoliv, jde rozhodně o jednu z nejúspěšnějších a světově nejpopulárnějších skupin všech dob, která vznikla z punkové subkultury. V České republice jsou určitě nejznámější punk rockové kapely Houba z Ústí nad Labem a Punk Floyd ze Zábřehu. V případě pop punku jsou asi nejvíce populární vsetínští Criminal Collection a přerovští NSOS.

6.3 Hardcore

Hardcore scéna je u nás v České republice v současnosti asi nejméně rozvinutá ze všech s punkem souvisejících scén. To se ale asi v nejbližší době změní, protože je zároveň nejrychleji rostoucí. Hardcore totiž několik posledních let nabírá na popularitě a spoustu kapel, které dosud hrály punk rock nebo pop punk, se stylově přesouvá stále blíže k hardcoru. Některé dokonce i změni jméno a začínají nanovo s čistým štítem.

Charakteristika příznivců hardcoru je velice podobná jako u příznivců punk rocku a pop punku. Co se týče vzhledu, je tu mnohem častější výskyt různých tetování a oblečení se skládá celkově z nevýrazných, či méně výrazných barev. „Lidsky“ je, jak jsem uvedl, hardcore scéna punk rocku stále velice blízko, ale zachází ještě dál se svými nepsanými pravidly. Hardcorové skupiny daly vzniknout životnímu stylu straight edge, skutečně aktivně podněcují vzájemnou toleranci a vůbec se všeobecně snaží být co nejlepšími lidmi. Zajímají se většinou o dění ve světě, jeho problémy a ve spoustě případů se snaží angažovat při jejich zviditelnění nebo řešení. Děje se tak pomocí písní

nebo různých protestů a jiných akcí. Další znak hardcore scény je častý důraz na práva zvířat, s čímž souvisí velké množství vegetariánů a veganů. Hardcore dal také vzniknout iniciativě „Hardcore is more than music“ (Hardcore je víc než hudba), která se otevřeně staví proti jakýmkoliv projevům rasismu, nacismu a dalším formám xenofobie a vybízí právě k toleranci a hlavně k respektu mezi lidmi.

U nás v České republice hardcore momentálně nehraje nějaké závratné množství skupin, ale, jak už jsem říkal, s rostoucí popularitou tohoto stylu jich rychle přibývá. I tak ale myslím, že jich v blízké budoucnosti nebude takové množství jako punk rockových a pop punkových kapel. Jedním z důvodů je hlavně mnohem větší instrumentální náročnost a tím i větší nároky na kreativitu skladatelů. Hardcore je sice víc než hudba, ale pořád je na hudební stránku věci kladen velký důraz a kvalita je upřednostňována před kvantitou, to samé platí pro texty, které většinou nesou nějaký hlubší význam nebo sdělení. Potom tu existují kapely, které se rozhodly hrát metalcore nebo post-hardcore, které sice nejsou instrumentálně o nic méně náročné, ale důraz na textové sdělení už není tak velký. Tyto styly se zároveň často prolínají mezi sebou a některé kapely je těžké jednoduše zaškatulkovat.

Mezi populární kapely v hardcore scéně ze světa patří třeba H2O nebo Defeater. Oblíbené post-hardcore/metalcore kapely jsou například Bring Me The Horizon a Adept. Na scéně v České republice jsou asi bezkonkurenčně nejoblíbenější pražští Skywalker a liberečtí Dusty Kate.

6.4 Koncerty

Koncerty kterékoliv scény punkové subkultury nejsou nikterak sváteční záležitostí. Pořádá se jich mnoho v různých klubech a na parketech ve všech různých koutech republiky a kapely mohou hrát na stejném místě klidně i několikrát do roka. Hlavním důvodem fanoušků pro návštěvu koncertu, a na tom se

shodla drtivá většina lidí, kterých jsem se ptal, je hlavně sejít se s kamarády, „vyblbnout“ se, poznat nové lidi. Podstatné je hlavně se pobavit a hudba je vlastně jenom taková kulisa k této společenské události. Jak už jsem psal výše, často se na koncertech scházejí ti samí lidé a pokud bydlí každý na druhém konci republiky, může to být vlastně jediná příležitost, kdy se mohou znovu potkat a popovídat si co je nového. Bohužel to v posledních letech vypadá, že dochází k celkovému úpadku zájmu lidí o chození na koncerty a také to může souviset s menším počtem lidí, kteří by se o tento styl a scénu nějak více zajímali a byli pro ni nadšeni. V praxi potom dochází k situaci, kdy v každém kraji existuje jen pár klubů a promotérů, kteří se starají o drtivou většinu punk rockových či pop punkových koncertů.

Návštěvnost koncertů se u nás může dramaticky lišit kraj od kraje. Na koncerty stejných kapel chodí v jiných oblastech rozdílné množství lidí. Některé rozdíly mohou být až extrémní a ani nemusíme chodit pro příklad daleko. Takto odlišné jsou totiž například Královéhradecký a Liberecký kraj. Pokud v Liberci přijde na koncert kapely třeba 150 lidí, v Hradci Králové se na stejnou akci dostaví návštěvníků třeba jenom 15-20. Proč se návštěvnost koncertů tolik liší kraj od kraje, se mi ale nijak zjistit nepodařilo, podmínky jsou víceméně stejné všude po naší republice a je těžké se dopátrat, proč by tomu tak mělo být. Existuje pár rozdílů, jako je například finanční a propagační podpora kulturních akcí a scény ze strany krajů a krajských měst. Přesně tato podpora je rozdílná u dvou krajů, které jsem uvedl příklad. Přesto stále není tak moc odlišná, aby způsobila tak výrazný rozdíl v návštěvnosti koncertů. Navíc o propagaci se starají i samy kluby a promotéři, kteří v současné době využívají všech možných prostředků, jako jsou reklamy v rádiu, plakáty rozlepené po okolí a samozřejmě internetová propagace.

Dalším důvodem, proč míra účasti na punkových koncertech upadá, je celkově menší zájem dnešní mládeže o tento styl.

Dnes existuje skutečně spousta hudebních žánrů a tak se publikum rozmělnuje do menších skupin, což se poté projevuje na návštěvnosti koncertů. Bohužel jsem u mladších lidí zaregistroval všeobecně menší ochotu vůbec na nějaké koncerty chodit. Většina už jich dnes raději jezdí na diskotéky, kterých je v okolí také plno. A čím více lidí jezdí na diskotéky, tím méně jich chodí na živé koncerty, je to takový začarovaný kruh. Peníze jsou také důvodem menší návštěvnosti koncertů. V dnešní době má spousta lidí méně peněz, než bývali zvyklí mít a tak si vybírají mnohem pečlivěji, na které koncerty půjdou a jestli vůbec na ně půjdou. Tím dochází k dalšímu prořidnutí řad a souvisí s ním další problém, který je tentokrát komplikací pro pořadatele. Jelikož chodí méně lidí a mají méně peněz, ceny lístků na koncerty se často také musejí snižovat, často až pod únosnou mez. Potom je méně peněz na kvalitnější kapely, kvalitnější zvukaře a často se musejí pořadatelé spoléhat na to, že kapely přijedou zahrát skutečně jen, jak se říká, za „cesták“²³ a nebudou chtít žádné peníze navíc. Takto to dnes skutečně funguje a tento způsob vyžaduje skutečné zapálení pro věc ze strany kapel, protože pro většinu začínajících skupin je skutečně výjimečné, že by se zaplatila byť jen cesta na koncert. Navíc většina členů kapel jsou ještě stále studenti, takže finanční stránka skutečně není příznivá. S touto situací mám spoustu zkušeností, ať ze strany kapely nebo ze strany pořadatele, a je skutečně složité pro ni najít nějaké řešení. Zatím to vypadá, že zbývá jen vydržet a doufat, že se to brzy zlepší.

6.5 Situace na internetu

V dnešní době už je internetová prezentace bezpodmínečně povinnou záležitostí pro všechny kapely, které to myslí alespoň trochu vážně. Dát o sobě vědět na internetu není vůbec těžké,

---

²³ výdaje za dopravu na koncert

existuje spousta sociálních sítí, jako je Facebook, Twitter a další. Takto se o nich můžou dozvědět až stovky a tisíce lidí během chvíle a v takovém množství lidí už se dá najít pár fanoušků a potencionálních návštěvníků koncertů. Zároveň internet umožnil velice jednoduché sdílení nahrané hudby, například prostřednictvím největšího českého serveru pro kapely Bandzone.cz nebo mezinárodního server MySpace, který po nedávné změně majitele prožívá fázi svého oživení. Díky těmto serverům je až neskutečně jednoduché se rozhodnout, jestli se nám kapela líbí nebo ne, protože nemusíme žádnou hudbu stahovat, nemusíme si ji kupovat nebo zdlouhavě hledat. Ve většině případů jenom klikneme na odkaz a můžeme hned poslouchat několik písní, ze kterých si uděláme představu o tvorbě kapely. Jako další zjednodušení pro začínající kapely může být server Bandcamp.com, prostřednictvím kterého může kterákoliv skupina prodávat nebo zdarma zpřístupnit ke stažení svou hudbu. Prodej hudby je skutečně tak jednoduchý, že kapela jenom nahraje hudbu, zadá cenu, potom například adresu svého PayPal účtu, na který budou chodit peníze a to je vše. Přitom Bandcamp si z celkového výtědku odečte pouze 10-15 %, což je při celkově nižší ceně hudby začínajících kapel velice rozumná částka. Samozřejmě existují další servery jako iTunes nebo Spotify, ale na žádném z nich to není tak jednoduché a iTunes se v České republice oficiálně objevilo až během roku 2012 a například Spotify a podobné služby ještě nejsou ve většině Evropských zemí dostupné vůbec.

6.5.1 Internetové diskuse

I přes všechny pozitivní věci, které jsem o celé punkové subkultuře napsal, existují určitá negativa. A podle mě jedno z těch největších souvisí právě s internetem, a to konkrétně s aktuální situací v internetových diskusích souvisejících se všemi spojenými scénami. V okamžiku, kdy jsou lidé v klidu doma u svého počítače, to totiž vypadá, jako by úplně zapomněli

na základní hodnoty, na kterých tyto punkové scény stavějí. V drtivé většině případů se nevedou diskuse s konstruktivní kritikou či v přátelském duchu a respektem, ale najednou zuří rozbroje. Každý má svoji vlastní pravdu, jeho vkus je přeci ten správný a kdokoliv se odváží nesouhlasit, jím nesahá ani po kotníky. Vedou se boje proti několika nenáviděným kapelám, a samozřejmě jejich fanouškům, které podle mnoha lidí scénu poškozují, místo aby jí pomáhaly a rozvíjely. Existují lidé, kteří se takto projevují i při „fyzickém“ kontaktu, ale z největší části se toto skutečně objevuje pouze na internetu. Jako by názory a mínění ostatních lidí přestávaly mít svou hodnotu, když je ve skutečnosti nevidíme. Dalo by se to možná zdůvodnit relativní anonymitou na internetu, ale je fakt, že takové jednání se objevuje v dnešní době hlavně na Facebooku, kde je míra anonymity paradoxně možná nejmenší, jaká může být.

O chování lidí na internetu by se určitě dala napsat celá další práce, ale já jsem se o něm chtěl zmínit alespoň takto krátce, protože ať chceme nebo ne, internet je důležitou součástí dnešních subkultur a pro mě osobně je toto chování jedna z nejhorších věcí, která se může na současných punkových scénách dít, a setkávám se s ním každý den. Pro ilustraci si dovolím citovat krátký článek s názvem „Hardcore je víc než hudba“, který jsem v roce 2012 napsal pro webzine ItNeverEnds.cz, jako reakci na tuto situaci.

„Nevím, kdy se to stalo, ale od určité doby už prostě nemůžu číst jakékoliv diskuse na internetu. A protože jsme na hudebním serveru, týká se to samozřejmě i diskusí o hudbě. Prostě cokoli v posledních měsících čtu, nevyhnu se onomu „facepalm“ pocitu. Protože mi to je líto. Už dávno jsem se přestal do těchto diskusí zapojovat, protože nerad házím hrách na zeď a větrné mlýny taky nejsou moje parketa. Jenže mi to už nedá se vyjádřit alespoň touhle formou. Asi se ve mně něco zlomilo, prostě přetekla ta zásobárna trpělivosti s lidskou hloupostí, arogancí a ignorancí, anebo prostě lidi začali být

ještě hloupější a arogantnější, než byli předtím. Nakonec bude na obou možnostech trochu pravdy, jak už to tak bývá.

Nejhorší exempláře toho, o čem mluvím, se vyskytují samozřejmě na facebooku, přičemž teď konkrétně mi na mysl přicházejí komentující na různých „core“ stránkách. It Never Ends, Southcore, Coremusic a kdo ví kde ještě. Nejhorší je, že i sami redaktoři se občas zapojují do těchto bojů. Prostě si určitá sorta lidí nejspíš sedne k počítači, položí ruce na klávesnici a najednou jsou největší experti na všechno a mají právo soudit a odsuzovat cokoliv, co se jim zobrazí na monitoru. Nemám tušení, jak to probíhá. Asking Alexandria jsou pozéři, Bring Me The Horizon ještě větší. Všichni jsou komerční a peníze jsou samozřejmě jedinej důvod, proč hrajou, to se přece ví naprosto jistě, takže mi to dává právo pomluvit je a jejich fanoušky. Fanoušky, kteří jsou samozřejmě děvčata pod patnáct let, či prostě jen děcka, co je zrovna viděli v televizi a přeci nemaj vůbec povědomí o scéně. Na což se samozřejmě tímto dotčená druhá strana nezdráhá odpovědět řádně peprně. Vážně?

A mně je fakt naprosto jedno, co vy si myslíte o té a té kapela, to je samozřejmě Váš názor a dneska je dobrý mít názor. Nejlépe vlastní, to už je taky vzácnost. Ale je problém ho vyjádřit slušně a nenapadat u toho někoho dalšího? Vy si tady stěžujete jak „core“ scéna jde do prdele, a přitom si tady navzájem nadáváte. Proč asi myslíte, že jde do prdele? Přijde mi to naprosto absurdní právě u téhle scény, která ať už je cokoliv, tak podle názvu by měla vycházet z hardcore a punkrocku (ale co já vím), což jsou ideologie založené na toleranci. Ještě jednou, toleranci. To znamená, že když se někomu nelíbí kapela, kterou já mám rád, tak nepoložím kudlu vedle klávesnice a nejdu mu to pořádně nandat. To znamená, že budu ten cizí názor respektovat. Proč se předhánět a soutěžit, kdo z Vás má lepší vkus, kdo z Vás tomu víc rozumí a kdo má lepší pravdu? Co to je za nesmysl, kde se tahle absurdita vzala? HC scéna byla odjakživa založená (ještě jednou) na

soudržnosti, toleranci a respektu. Kdo nemá tušení, co tyhle slova znamenají, měl by si to buď rychle zjistit, anebo se přestat na žánrově spřízněných stránkách veřejně k něčemu vyjadřovat, protože plive na odkaz hardcoru.

Nechci určitě říct, že by se mělo přestat diskutovat, to určitě ne. Diskuse je jedna z mála věcí, které nás někam dostanou. Ale pokud bude mít tolik lidí pocit, že vyjádření vlastního názoru je zároveň vnučování a útok na názor jejich, nemá to cenu. Já sám rozhodně nejsem bez chyby, ale dokud budu dýchat, rozhodně se budu snažit respektovat většinu lidí, se kterými přijdu do kontaktu. I když to kolikrát úplně není jednoduchý. Víte, dneska bojuje každý proti každému a hardcore scéna byla vždycky útekem od těch bojů. Místem, kde člověk mohl být sám sebou a poznat podobně založené lidi.

A tak bych Vás chtěl v závěru tohoto slintu, co jsem vyplodil, jen poprosit, abyste byli navzájem tolerantnější a snažili se respektovat jeden druhého, dokud ta slova, která se tady často opakovala, ještě něco znamenají. Dokud HC hudba ještě něco znamená. Dokud je HC něco víc než jen hudba."²⁴

6.5.2 Internetové stránky

V současné době existuje spousta internetových stránek, nebo můžeme říkat webzinů (od spojení web magazine), které se zabývají různými scénami punkové subkultury a přinášejí čerstvé informace o zahraničních i tuzemských kapelách, rozhovory, recenze a další. V drtivé většině to ale nejsou stránky vytvářené nějakým profesionálním týmem, nýbrž redakcí složenou z obyčejných fanoušků žánru, kteří chtějí také přispět svojí troškou do mlýna. Tyto webziny nebývají zaměřeny pouze na jeden styl, ale snaží se obsáhnout co největší počet scén punkové subkultury. Mezi nejznámější internetové stránky u nás

---

²⁴ ItNeverEnds.cz. VÍTEK, David. *HC je víc než hudba*. [online]. 2012 [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: <http://www.itneverends.cz/news/hc-je-vic-nej-hudba1/>

patří například ItNeverEnds.cz, CoreMusic.cz, Southcore.cz nebo legendární KvakPunkRock.cz, které bohužel v druhé polovině roku 2012 ukončily činnost.

Důležitou funkcí těchto webzinů je šíření informací o tuzemských kapelách, o kterých se tímto způsobem může dozvědět mnohem více lidí. Já působím už třetím rokem jako redaktor serveru ItNeverEnds.cz, kde se snažíme dopřát domácím kapelám co nejvíce místa a pravidelně s nimi komunikujeme. Když má skupina nějakou novinku, nahrála nové písně nebo třeba vydala album, napíše nám a my jim vydáme novinku, nebo tiskovou zprávu. Případně se dohodneme na zaslání alba, ať už elektronickou nebo fyzickou formou, a napsání recenze. Naší filozofií je dělat tyto stránky hlavně jako fanoušci žánru, než jako profesionální redakce a myslím, že tento uvolněný styl k punkové subkultuře sedí mnohem lépe.

7 Závěr

Hlavní heslo mojí bakalářské práce by mohlo být ono klasické punk's not dead. Punk je totiž skutečně velice živý, jen se jeho podoba, nebo spíše podoby, časem změnily. Některé méně, některé k nepoznání. Přijde mi, že ještě stále v dnešní době většina nezainteresované veřejnosti chápe punkáče jako bandu provokativně oblečených lidí, kteří více než často plavou v alkoholu a hrají jednoduché písně ve svých kapelách, protože neumí pořádně hrát na nástroje. Přitom takových je jen velice malé množství. Lidé, kteří hrají v punk-rockových a obzvláště v hardcore/post-hardcore kapelách jsou totiž více než často velice dobří hudebníci, kteří svoje nástroje skvěle ovládají a hrají třeba jednodušší punk-rock jenom protože to je jejich srdeční záležitost a chtějí se podílet na jeho šíření a popularizaci. Spousta mých „punkových“ kamarádů jsou vysokoškolsky vzdělání lidé, alkohol pijí jen příležitostně nebo dokonce vůbec a někteří jsou dokonce vegetariáni či vegani. Takový je podle mě obraz dnešního punkáče a ne ten, který jsem popsal výše a který ještě stále ve spoustě lidí přetrvává.

A ač podoba punku, styl hudby a oblékání prošly od svého vzniku velkou změnou, základní hodnoty a názory zůstaly téměř stejně. Stále jde o to být s lidmi, které máme rádi, sdílet s nimi vašeň pro stejnou věci, chodit s nimi na koncerty a získávat další nové přátele a bavit se s nimi. Samozřejmě existuje i spousta lidí, pro které punk znamená něco jiného, ale většina lidí, se kterými jsem já mluvil, a většina mých přátel se shoduje. Být tolerantní, respektovat ostatní lidi. To jsou znaky dnešní punkové subkultury. Samozřejmě v hloubi duše každého punkáče i dnes zůstává touha dokázat něco, čím by se svět stal lepším místem. A myslím, že většina chápe, že hudba a písně jsou jen možnost jak vyjádřit svoje postoje, ale skutečně důležité je začít u sebe samotného. Chovat se tak,

jak chceme, aby se ostatní chovali k nám, snažit se spolupracovat a společně něčeho dosáhnout. A až jednou budeme mít vlastní děti, tak přenést tyto hodnoty i na ně.

A tak bych chtěl zakončit tuto práci citátem z filmu s názvem *The Other F Word*, který natočila Andrea Blaugrund. Zpěvák skupiny Pennywise Jim Lindberg tam říká: „And maybe the way we change the world is by raising better kids and being more attentive to those kids. Maybe that's how we change the world, instead of by writing a punk-rock song, maybe we just be better parents.“²⁵

---

²⁵ „A možná, že způsob jakým změním svět, je ten, že budeme vychovávat lepší děti a budeme k nim pozorní. Možná tak změním svět, že místo napsání punk rockové písně prostě jen budeme lepšími rodiči.“ - Jim Lindberg. BLAUGRUND NEVINS, Andrea. *The Other F Word* [DVD]. USA: Rare Bird Films, 2011, 98 min.

8 Použitá literatura

BENEDICT, Ruth. *Kulturní vzorce*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999, 223 s. Capricorn, sv. 1. ISBN 80-720-3212-7.

BLAUGRUND NEVINS, Andrea. *The Other F Word* [DVD]. USA: Rare Bird Films, 2011, 98 min.

DYNNER, Susan. *Punk's Not Dead* [DVD]. USA: Aberration films, 2007, 93 min.

FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí*. Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002, 317 s.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008, 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada, 2012, 258 s. ISBN 978-802-4736-792.

LAWLESS, Robert. *Co je to kultura*. Olomouc: Votobia, 1996, 182 s. Malá díla, sv. 64. ISBN 80-719-8106-0.

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010, 281 s. ISBN 978-802-4729-077.

SOPÓCI, Ján a Bohumil BÚZIK. *Základy sociológie*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1995. ISBN 80-08-00042-2.

SVÍTIVÝ, Eduard. *Punk not dead*. Praha: AG kult, 1991, 186 s. ISBN 80-900-0814-3.

9 Internetové zdroje

Bigbít: internetová encyklopedie rocku. HRABALIK, Petr. *Vizáž a základní znaky prvních čs. punkerů (první polovina 80. let)*. [online]. [cit. 2013-05-25]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/punk-hardcore/clanky/223-vizaz-a-zakladni-znaky-prvnich-cs-punkeru-prvni-polovina-80-let/>

ItNeverEnds.cz. VÍTEK, David. *HC je víc než hudba*. [online]. 2012 [cit. 2013-06-12]. Dostupné z: <http://www.itneverends.cz/news/hc-je-vic-nez-hudba1/>

Lidovky.cz. KRÝZL, Jan. *Nová vlna se starým obsahem*. [online]. 2008 [cit. 2013-05-22]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/nova-vlna-se-starym-obsahem-dfo-ln_redakce.asp?c=A080327_172401_ln_redakce_fho

10 Přílohy

10.1 Seznam doporučených kapel podle stylů:

10.1.1 Punk rock

- Anti-Flag
- Bad Religion
- Good Riddance
- Houba (CZ)²⁶
- NOFX
- Pennywise
- Punk Floyd (CZ)
- Rancid
- Rise Against
- The Offspring

10.1.2 Pop punk

- All Time Low
- Blink-182
- Bowling For Soup
- Criminal Colection (CZ)
- Green Day²⁷
- New Found Glory
- NSOS (CZ)
- Set Your Goals
- Sum 41
- Yellowcard

---

²⁶ Kapely s (CZ) za názvem pocházejí z České republiky

²⁷ Pouze do desky American Idiot (2004)

10.1.3 Hardcore

- Defeater
- Departures
- Dusty Kate (CZ)
- Have Heart
- La Dispute
- Landscapes
- Shai Hulud
- Skywalker (CZ)
- The Carrier
- Touché Amoré

10.1.4 Post hardcore

- A Day To Remember
- Adept
- Bring Me The Horizon
- Close Your Eyes
- Comeback Kid
- Funeral For A Friend
- Heart In Hand
- More Than A Thousand
- Silverstein
- Underoath